

**Uchwała Nr V/...../2024
Rady Gminy Bielsk Podlaski
z dnia 26 sierpnia 2024 roku**

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej dokonania zmiany § 16 ust. 2
statutów sołectw w Gminie Bielsk Podlaski**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 18b ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609; zm.: Dz. U. z 2024 r. poz. 721) oraz art. 9 ust. 2 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 28 maja 2024 r., wniesionej do Rady Gminy Bielsk Podlaski w dniu 28 maja 2024 roku w sprawie zmiany zapisu § 16 ust. 2 statutów sołectw zgodnie z wymogami art. 36 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Rada Gminy Bielsk Podlaski uznaje za celowe rozważenie przez Wójta Gminy Bielsk Podlaski propozycji zmian w procesie przeprowadzania wyborów sołtysów i rad sołeckich po zakończeniu wyborów organów jednostek pomocniczych zarządzonych uchwałą Nr III/11/2024 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 29 maja 2024 r.

§ 2. Uchwała podlega doręczeniu wnoszącemu petycję.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bielsk Podlaski.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 28 maja 2024 r. do Urzędu Gminy Bielsk Podlaski wpłynęła skierowana do Rady Gminy petycja z dnia 28 maja 2024 r. r. złożona przez mieszkańca Gminy Bielsk Podlaski w sprawie zmiany zapisu § 16 ust. 2 statutów sołectw zgodnie z wymogami art. 36 ust. 3 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że *„Sołtys oraz członkowie Rady Sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa”*. Artykuł 35 ust. 3 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej określa statut jednostki pomocniczej, tj. sołectwa. W myśl tego przepisu, zasady przeprowadzania wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej w poszczególnych sołectwach określono w statutach sołectw stanowiących załączniki do uchwały Nr XL/329/2022 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 30 sierpnia 2022 r. (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3809 i poz. 4277). Paragraf 16 ust. 2 statutu każdego sołectwa w Gminie Bielsk Podlaski stanowi, że *„Sołtys oraz Rada Sołecka wybierani są na zebraniu wyborczym w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów.”* Rada Gminy przyjęła więc, że w Gminie Bielsk Podlaski wybory organów sołectw, tj. Sołtysa oraz Rady Sołeckiej są przeprowadzane na zebraniach wyborczych.

Autor, w złożonej petycji oraz dodatkowych wyjaśnieniach przedłożonych Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 20 czerwca 2024 r. oraz w dniu 19 sierpnia 2024 r. wskazał, że wybory sołtysów i rady sołeckiej na zebraniu wyborczym nie zapewniają głosowania tajnego, a zebrania wyborcze w liczniejszych sołectwach, np. Augustowo, czy Widowo uniemożliwiają zapewnienie uczestniczenia w głosowaniu wszystkim mieszkańcom. Wójt Gminy Bielsk Podlaski w piśmie Or. 152.4.2024.AW z dnia 18 czerwca 2024 r., powołując się na definicję „bezpośredniości” i „tajności” wyborów wyjaśnił, że twierdzenie wnoszącego petycję o niezapewnieniu głosowania tajnego podczas wyborów sołtysów i rad sołeckich w Gminie Bielsk Podlaski nie znajduje potwierdzenia. Wójt Gminy uzasadnił swoje twierdzenie, oceniając przebieg wyborów przeprowadzonych w poprzednich kadencjach, tym, że dotychczasowy przebieg zebrań wiejskich nie budził wątpliwości. Zwrócił uwagę, że do formy przeprowadzenia wyborów na zebraniu wyborczym przewidzianej w statutach sołectw przyjętych przez Radę Gminy w dniu 30 sierpnia 2022 r., Wojewoda Podlaski, jako organ nadzoru, nie wniósł zastrzeżeń. Z uwagi jednak na to, że dotychczasowa forma przeprowadzania wyborów sołtysów i rad sołeckich wymaga dużego zaangażowania kierownictwa oraz pracowników Urzędu Gminy w związku z koniecznością zapewnienia obsługi administracyjnej wyborów i przeprowadzenia zebrań aż w 53 sołectwach, celowym jest rozważenie innej

koncepcji wyborów sołtysów i rad sołeckich. Wymaga to jednak konsultacji społecznych, które zostaną przeprowadzone po zakończeniu wyborów we wszystkich sołectwach.

W dniu 26 czerwca 2024 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Bielsk Podlaski zapoznała się z treścią złożonej petycji, stanowiskiem Wójta Gminy w tej sprawie oraz dodatkowymi wyjaśnieniami złożonymi przez autora petycji zawierającymi m.in. przykłady rozwiązań proceduralnych w zakresie wyborów sołtysów i rad sołeckich zastosowanych w innych gminach.

Po zapoznaniu się z powyższymi dokumentami oraz opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przyjętą na posiedzeniu komisji w dniu 19 sierpnia 2024 r. Rada Gminy uznaje za niecelowe na obecną chwilę wprowadzenie zmian w statutach sołectw w zakresie wskazanym w petycji. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że do 31 października 2024 roku odbywają się wybory sołtysów i rad sołeckich na kadencję 2024 – 2029, zasadnym wydaje się po zakończeniu wyborów we wszystkich sołectwach, przeanalizowanie przebiegu tych zebrań wyborczych i dokonania ich oceny oraz sformułowanie ewentualnych wniosków dotyczących sposobu i trybu wyboru sołtysów i rad sołeckich. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że wprowadzenie zmian wynikających z petycji w trakcie trwających już wyborów doprowadziłoby do sytuacji, że część organów sołectw zostałaby wybrana według dotychczasowych zasad, a część po wprowadzeniu zmian. Nie bez znaczenia jest też fakt, że wprowadzenie zmian w statutach jest możliwe dopiero po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji społecznych w określonym przez Radę Gminy terminie.

W związku z tym, przychylając się do rekomendacji Wójta Gminy oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, stanowisko Rady Gminy Bielsk Podlaski w sprawie złożonej petycji zawarto w sentencji niniejszej uchwały.